

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122 3123, 3124,
3125 3126
Inseratni oddelak: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor, Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje, Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praga číslo
78 180, Wien št. 105241

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo.

Pogajanja med Italijo in Anglijo

Vzporedna angleška in italijanska poročila napovedujejo bližnji sklenitev novega sporazuma o Sredozemlju. Pogajanja ki se že nekaj časa vodijo med lordom Perthom, angleškim diplomatskim zastopnikom v Rimu, in grofom Cianom, italijanskim zunanjim ministrom, potekajo po teh poročilih zelo ugodno in je baže že v vseh bistvenih vprašanih dosežen načelen sporazum. Italijanski in angleški listi pišejo o nadvse povoljnem ozračju, v katerem se vršijo razgovori.

O podrobnostih teh razgovorov so poročila še precej redkobesedna, vendar pa je že tudi v tem pogledu na razpolago nekaj zanesljivih informacij iz angleškega vira. Ponatiskuje jih tudi italijansko časopisje, po čemer bi se dalo zaključiti da so zelo blizu resnici. Tako so na primer vsi italijanski listi objavili na vidnem mestu informacije znanega angleškega diplomatskega publicista dr. Poljakova, priložene najprej v »Evening Standardu« in nato potrjene v oficijoznih »Times«. Te informacije je seveda povzelo tudi ostalo evropsko časopisje.

Dr. Poljakov je mnenja, da je namen sedanjih angleško-italijanskih pogajanj sklenitev nekakšnega okvirnega sporazuma o vseh glavnih vprašanih, ki se postavljajo v zvezi s pozicijama Italije in Velike Britanije v Sredozemlju in na neposredno sosednih prostorih, torej nekakšna druga izdaja lanskega »gentlemen's agreementa«, vendar z okvirno rešitvijo vseh bistvenih zadev, tako da bi bila na tej novi osnovi zares podana možnost trajnejšega sodelovanja obeh velesil v bodoče. Ključ do sklenitve takšnega sporazuma tvori že znano vprašanje priznanja abesinske aneksije in italijanskega imperija, ki bo rešeno ne le s formalnim priznanjem z angleške strani, temveč tudi z angleško obvezo za prevzem posebne obude za definitivno likvidacijo te zadeve pred Društvom narodov. Rešitev tega osrednjega vprašanja ne bo za Italijo samo zadeva njene časti in njenega prestiža, temveč bo imela čisto konkretne ugodne posledice zlasti v pogledu gospodarskega izkoriščanja Abesinije in v pogledu priznanja posebne sredozemske pozicije Italije. Tako poudarjajo italijanski listi, da bo Velika Britanija priznala »živiljske interese« Italije v Sredozemlju, dočim b. Italija priznala svoboden prehod skozi Sredozemlje za »bistveni interes« Velike Britanije in vsega njenega imperija.

Vzporedno s tem si bosta obe velesili dali jamstva glede ukinitev nadaljnjega utrjevanja svojih poglavitnih vojaških oporišč v Sredozemlju in ob Rdečem morju. Za že obstoječe baze bo priznan status quo, o njihovem morebitnem nadaljnjem utrjevanju pa se bosta Rim in London sproti v naprej obveščala. Glede Sueskega prekopu bo obveljalo načelo o svobodni plovidbi trgovskih in vojnih ladij v miru in vojni v skladu s konvencijo iz leta 1888, ki so jo podpisale Italija, Velika Britanija, Nemčija, bivša Avstro-Ogrska, Španija, Holandska, Turčija in Rusija.

Podrobno pa se bosta Italija in Anglija dogovorili zlasti glede bližnjega vzhoda, kjer velja njuno zanimanje predvsem Palestini in arabskemu svetu. Glede Palestine se bo Anglija zavzela, da ne bo izvedla nobene spremembe v nasprotju s pravicami ki so Italiji zagotovljene v mirovni pogodbi s Turčijo, glede arabskih držav pa bo Italija znova potrdila italijansko-angleški dogovor iz leta 1927 o priznanju statusa quo. Posebna mešana komisija bo uredila vsa razmejitvena vprašanja na meji med Abesinijo in Sudanom na eni ter italijansko Somaliijo in Kenijo na drugi strani.

Važno poglavje bo končno posvečeno sporazumu o Španiji, glede katere si bosta obe državi medsebojno jamčili spoštovanje nedotakljivosti španskega ozemlja v Evropi in Afriki, dočim bo vprašanje odnosa tujih prostovoljcev po sodelovanju pri pripravi rešeno avtomatično s Francovo zmago.

To so po angleških informacijah osnove novega okvirnega sporazuma med Italijo in Anglijo. Tako širok okvir sporazuma bi nedvomno bistveno pripomogel k ureditvi italijansko-angleških odnosov na tranejši podlagi, ki bi brez čas odpora znatno še druge možnosti. Spriče izredne preletenosti interesov vseh sredozemskih držav bi seveda tak sporazum ne mogel ostati brez vpliva tudi na splošni položaj v Sredozemlju. O morebitnih posledicah sredozemskega sporazuma za splošno evropsko in svetovno ravnotežje na bi bilo sedaj še preuranjeno govoriti. Vsekakor je treba zabeležiti v tej zvezi pisanje resnih francoskih listov s »Tempom« na čelu, ki svare francosko javnost pred pričakovanjem, da

FRANCIJA IN SREDNJA EVROPA

Francija namerava aktivnejše poseči v razvoj srednjeevropskih dogodkov in zahtevati od zaveznikov popolno pojasnilo, ali so pripravljeni izpolnjevati svoje obveznosti

Pariz, 7. aprila. b. V zvezi z avdiencami francoskih poslancev v Pragi Bukarešti, Beogradu in Varšavi pri zunanjem ministru Boncouriu se iz dobro informiranih diplomatskih krogov doznavajo, da hoče sedaj Francija aktivnejše poseči v razvoj srednjeevropskih dogodkov in da to še posebej čimprej razširila svoje odnose do Poljske, v čemer jo bo podpirala tudi Anglija. Ni izključeno, da bo postavila Francija tudi Poljski konkretno vprašanje o njenem zadržanju za primer da bi Francija prikočila Češkoslovaški na pomoč. Nadalje se bo francoska diplomacija zavzela za čim tesnejše sodelovanje med državami Male antante, ki naj bi se konkretno razširilo v skladu z no-

vim razvojem. Vse to bo seveda delala v popolnem sporazumu z angleško vlado in v nekaterih tukajšnjih političnih krogih ne izključujejo možnosti, da bo tudi angleški zunanji minister pozval angleške poslance iz navedenih prestolnic v London da se z njimi posvetuje o novem srednjeevropskem položaju. Kakor pravijo poročila iz Londona, pričakujejo v tamkajšnjih političnih krogih zelo veliko od bližnjih pogajanj med državami Male antante in Madžarsko ter Poljsko. V Londonu so nadalje prepričani, da bo na položaj v srednji Evropi močno vplivala tudi vključitev Francije v angleško-italijanska pogajanja o čemer se tu v zvezi s to

Diplomatska posvetovanja v Parizu zaključena

Pariz, 7. aprila. o. Razgovori, ki jih je imel zunanji minister Paul Boncour zadnje dni s francoskimi poslanki v srednji in vzhodni Evropi, so zaključeni. Poslaniki v Varšavi, Moskvi, Pragi in Bukarešti so prejeli posebna pisma navodila, na podlagi katerih bodo morali v najkrajšem času določiti posebne diplomatske misije pri vladah držav, v kateri so akreditirani. Kakor poroča »Petit Journal«, je francoska vlada poslanki v Varšavi, Moskvi in Bukarešti naročila, naj zahtevajo od poljske ruske in rumunske vlade točno

pojasnilo glede njihovega zadržanja nasproti mednarodnemu političnemu razvoju v srednji Evropi, in da predvsem izjavijo, kako nameravajo svoje zaveznike in prijateljske pogodbe z drugimi državami prilagoditi pogodbam, ki jih imajo s Francijo, ter kako nameravajo usmeriti svojo splošno politiko, da bo tudi še v nadalje v skladu s francosko zunanjo politiko. Poslanika v Varšavi in Rumuniji sta prejela v prvi vrsti naročilo, naj preskrbita za pojasnila poljske in rumunske vlade glede splošnih političnih vprašanj, poslanik v Moskvi pa bo moral zahtevati od ruske vlade tudi še pojasnila, ki se tičejo čisto vojaških zadev. Še posebej namerava francoska vlada po svojih poslanikih v omenjenih treh državah zahtevati konkretnih izjav, kakšno stališče nameravajo zavzeti v primeru, če bi katerakoli evropska država napadla češkoslovaško republiko. Francoska vlada hoče v vsakem primeru zvedeti, ali so te države pripravljene izvršiti v tem primeru svoje medsebojne in splošne obveznosti ter postopati v skladu s pogodbami, ki jih vežejo s Francijo.

Henlein ne kaže volje za sporazum s Čehi

Sudetsko-nemška stranka bo kljub koncesijam Nemcem nadaljevala svojo dosedanje razdiralno politiko

Praga, 7. aprila. b. Politični odbor sudetsko-nemške stranke je imel sejo pod vodstvom Henleina, na kateri je razpravljalo o sedanjem notranjopolitičnem položaju v zvezi z vprašanjem pogajanj z vlado Poslanca dr. Kundt in inž. Richter ter senator Pfrogner so poročali o svojih razgovorih z ministrskim predsednikom dr. Hodžo. Po seji je bil objavljen naslednji komunikat:

Poslanici sudetsko-nemške stranke so na seji političnega odbora poročali o svojih razgovorih z ministrskim predsednikom dr. Hodžo, ki je razložil svoje poglede na notranjopolitični položaj. Ugotovljeno je bilo, da tem razgovorom nikakor ni pripisati značaja pogajanj za ureditev narodnostnega vprašanja. Na osnovi poročil iz vseh krajev lahko politični odbor ugotovi, da ni nobenih znakov za spremembo sedanje sistema in da se češka javnost nikakor ne pripravi na sodelovanje s novim položajem. Spriče tega ni za sudetsko-nemško stranko kot nositeljico volje vsega sudetskega nemstva nobenega razloga in nobene možnosti za spremembo njene dosedanje politike.

Odgovore čl. parlamenta

Praga, 7. aprila. b. Poslanska zbornica je imela danes zadnje sejo pred velikončnimi počitnicami. V nasprotju s prejšnjimi sejami je bila današnja seja zelo mirna. Senat bo svoje zasedanje zaključil jutri in bo nato odšel prav tako na velikonočne počitnice.

Prezident dr. Beneš proti defetizmu

Praga, 7. aprila. h. Danes je bil tukaj otvorjen kongres češkoslovaških pedagogov in srednješkolskih profesorjev. Prezident republike dr. Beneš je poslal kongresu posebno poslanico, v kateri naglašajo med drugim:

Dolžnost vsakega akademsko izobraženega državljana je, kar danes še posebno naglašam da tudi v najtežjih trenutkih.

Ciano pojde v London Chamberlain pa v Rim

K italijansko-angleškemu sporazumu bo pritegnjen tudi Egipt

London, 7. aprila. o. V tukajšnjih dobrih poučenih krogih zatrjujejo da bo angleška vlada takoj po doseženem sporazumu z Italijo skušala naknadno pridobiti zanj tudi Egipt, ki bo s sredozemskim paktom kolikortoliko tudi sam prizadel. Egipt naj bi sodeloval pri notranji ureditvi novega režima za prmet skozi Sueski prekop, ki se bo določil po tem naku-

»Daily Mail« razpravlja glede na dozorevačih italijansko-angleških sredozemskih sporazum o možnosti Cianovega obiska v Londonu in Chamberlainovega v Rimu. Oba državnika bosta izmenjela obisk sivebda šele po sporazumu in po Hitlerjevem posvetu v Italiji. Ciano bo imel pri svojem obisku v Londonu še posebno nalogo da popularizira italijansko-angleški sporazum.

V ostalem poročajo listi, da bo sporazum se bo po sklenjenem sporazumu bistveno spremenila italijanska politika. »Tempo« poudarja na primer v posebnem članku, da bo tudi po novem sporazumu »os Rim-Berlin ostala še nadalje eden izmed temeljev italijanske zunanje politike« kajti »vezi ki spajajo obe velesili so se izkazale zelo močne predvsem po zelo ugodnih rezultatih medsebojnega sodelovanja«. Takega mnenja so tudi vodilni švicarski listi ki pa pravilno pristavljajo, da bo sporazum med Anglijo in Italijo že sam po sebi doprinesel velik del k splošnem pomirjenju.

pa naj se zgodi karkoli, ohrani mir in hladnokrvnost. Največji greh je širiti paniko, ker za to ni prav nobenega povoda. Vsako nevarnost je treba sprejeti resno, pa tudi s potrebno mero odločnosti, značajnosti in zavesti dolžnosti, pri čemer more priti na eni strani do izraza stremenje po ohranitvi miru, na drugi strani pa neomajna odločnost braniti samostojnost in svobodo naroda in države, bodisi tudi z orožjem. Danes je položaj tak, da moramo biti pripravljene na vse, ni pa nobenega povoda za defetizem med narodom, ki je v borbi za svojo samostojnost in svobodo zmagal v znaku Masarykove filozofije in po načelih legionarjev. Te ideje tudi po 20 letih niso prav ničesar izgubile na svojem pomenu. One so še vedno prav tako žive v naših dušah in naših srcih, enako kakor naša pripravljenost za pravičen in plemenit sporazum z vsemi, s katerimi živimo v mejah skupne države. Prav danes, ko zopet spušamo doseči tak sporazum, o katerem sem trdno prepričan, da ga bomo izvedli, hočem to še prav posebno naglasiti.

Napadi na prosvetnega ministra

Praga, 7. aprila. h. Henleinovi so v parlamentu in v svojem tisku hudo napadli razpis prosvetnega ministra dr. Franka zaradi okrožnice, ki jo je poslal vsem učiteljem in profesorjem, v kateri naglašajo, da mora šola vzgajati mladino k prijateljskemu sožitju, nacionalni, verski in družabni strpnosti, vdanosti do republike in spoštovanju demokratičnega reda češkoslovaške republike. Te naloge šola ne bi mogla izvrševati, če ne bo iz šole izključena vsaka strankarska politika. Pripadnost k tej ali oni politični stranki ali svetovnemu naziranju ne sme biti v šoli nikdar predmet agitacije ali demonstracije. To bi bilo tudi v nasprotju s službeno pragmatiko in dolžnostmi učiteljev in profesorjev. Henleinov tisk je previdno zamolčal pravi smisel okrožnice in jo napada kot protustavno, čeprav ne nalaga učiteljem in profesorjem nikakih političnih omejitev izven šole.

Franja Tavčarjeva umrla

Odšla je v večnost poroči ob 23.15 v 71. letu — Dan pogreba še ni določen

Ljubljana, 7. marca. Nocoj malo pred polnočjo je izdihnila gospa Franja Tavčarjeva, častna dvorna dama Nj. Vel. kraljice in voditeljica slovenskega ženstva. Šele pred dvema mesecema, dne 8. februarja, je praznovala sedemdesetlet-

nico svojega življenja in bila pri tej priki deležna velikih počastitev in čestitk vse naše javnosti. Na žalost usoda ni istregla željam neštetih gratulantov, da bi jubilejnik naklonila še dolgo vrsto let solne življenjske jeseni. Točno dva meseca po svojem velikem prazniku, ki ga je obhajala še čila in vesela, je prestopila prag večnosti.

Zivljenje Franje Tavčarjeve je bilo življenje dela in borbe. Za bolezen ni

imela časa. Če jo je kdaj le napadla, se ji je v svojo čvrsto voljo kmalu zopet izvil. Tudi silni udarec, ki jo je bil zadal s smrtjo njenega soproga dr. Ivana Tavčarja, je v harmoničnem krogu svoje tesno strnjene rodbine prebolela, da je ni strl niti telesno, niti duševno. A ko je teklo leto za letom, se je je naposled lotila sladkorna bolezen. Tudi njej se je dolgo krepko upirala, pretekli teden pa se ji je zdravstveno stanje tako poslabšalo, da se je po zdravniškem nasvetu odločila iti v Leonišče. Storila je to v ponedeljek, ko je bila še pri močeh. Tam se ji je zdravje res zboljšalo. V tork in sredo se je počutila razmeroma dobro in se je v razgovorih s svojci veselila, da bo mogla za Veliko noč zopet na svoje ljubljeno Visoko.

Na žalost je bilo zboljšanje le navidezno. Ura življenja ge. Tavčarjeve je utekala neizprosno. Danes dopoldne se je stanje zopet tako poslabšalo, da so zdravniki izgubili vsako nado. Zvečer ob 11.15 je, obdana od svojih otrok, mirno zaspala.

Dan pogreba še ni določen. Najbrž bo v nedeljo ali ponedeljek, ker bi svojci radi počakali na povratek sina inž. Frana Tavčarja, ki se mudi v službenih zadevah v Črni gori in ki edini od otrok ni mogel biti ob materini smrti postelji. Danes bodo truplo velike pokojnice položili na mrtvaški oder v njenem domu na Bregu.

Seveda bomo o življenju in delu g. Franje Tavčarjeve, ki je izerala tako veliko vlovo v vsem našem javnem življenju, še obširneje s sredo in ponedeljem, da se bo bolno odjeknila po vsej Sloveniji in še daleč izven nje po ostalih pokrajinah Jugoslavije in pri drugih slovenskih narodih, saj povsod poznajo in cenijo njeno delo.

Zgodovina našega naroda bo Franjo Tavčarjevo trajno ohranila na častnem mestu.

Blumov padec neizbežen

V Parizu splošno pričakujejo, da bo senat z veliko večino odklonil od vlade zahtevana pooblastila

Pariz, 7. aprila. b. Po picli večini, ki jo je dobil Blum za svoj finančni zakon v parlamentu, se sedaj z veliko napetostjo pričakuje, kakšno stališče bo zavzel senat, ki je bil doslej odločno nasproten priznanju finančnih pooblastil vladi.

Za presojo razpoloženja v senatu je značilno, da se je radikalni klub senatorjev s 43 glasovi proti 3 izrekel proti Blumovemu zakonskemu predlogu in ostro obsodil zadržanje tovarišev poslancev, ki so na zakon pristali.

Ze na današnji seji finančnega odbora, ki je razpravljalo o finančnih pooblastilih, se je pokazalo, da je večina senata proti vladi. Finančni odbor je namreč zahtevana pooblastila odklonil s 25 proti 16 glasovom.

Poročilo večine finančnega odbora naglašajo da senat nima zaupanja v Blumovo vlado in ji zaradi tega ne more dati zahtevanih pooblastil. Tako pooblastila bi se mogla dati le vladi, ki bi imela zaslabo v najkrajših nasteh naroda, ne pa samo v enem razredu.

Po seji finančnega odbora so imeli radikalni ministri konferenco, na kateri so razpravljali o notranjopolitičnem položaju. Po konferenci je vojni minister Daladier izjavil novinarjem, da bo vlada po parlamentarnem občaju jutri stopila pred plenarni senat in branila svoje stališče in nato izjavila posledice, če bi senat zahtevana pooblastila v celoti odklonil. Se vedno pa obstoja možnost, da pride do kompromisa, ker vladi ni na tem, da se sprejmejo pooblastila prav v obliki, kakor so bila predložena, ker gre samo za to, da se ustvari možnost za nujne ukrepe, ki jih narekujejo potrebe države, državne obrambe in narodnega gospodarstva.

V političnih krogih prevladuje mnenje, da bo senat odobril stališče finančnega odbora in odklonil zahtevana pooblastila v celoti, kar bi imelo za posledico neizbežen padec Blumove vlade, če bo Blum

ostal zvest dosedanjim parlamentarnim občajem.

Vlada nacionalne unije?

Skoraj ves današnji tisk prisojja Blumovi vladi le še kratek rok. Nekateri listi poročajo že o kombinacijah o novi vladi, ki bi imela značaj režima nacionalne unije. Radikalni ministri in državni podtajniki so že snoči izjavljali, da bodo bržkone podali ostavko, še preden bo senat odklonil Blumove finančne načrte.

Tudi socialistični ministri so snoči podali nekaj izjav o položaju. Nekateri so bili, mnenja, da bi bilo treba že sedaj podati ostavko, da bi ne bila socialistična stranka kakorkoli vezana na odločitev senata in bi imela proste roke za nadaljnji politični razvoj drugi pa so zahtevali z

Kar se tiče kombinacij za novo vlado, omenjajo današnji listi kot najresnejšega kandidata za bodočega predsednika vlade vojnega ministra Daladiera. Med drugim napovedujejo, da bo imela vlada nacionalne unije le 12 ministrov in 5 državnih podtajnikov, dočim šteje sedanja Blumova vlada 23 ministrov in 12 državnih podtajnikov.

Levičarske demonstracije

Pariz, 7. aprila. p. Odklonilno stališče, ki ga je finančni odbor senata zavzel nasproti Blumovim finančnim načrtom, je izzvalo v vsej ljudski fronti ogromno razburjenje. Zvečer se je zbralo okrog senata 50.000 ljudi, ki so vzklikali: Hočemo vlado Leona Bluma! Dol s senatom! Obesite Callauxa! Demonstranti so bili oboroženi s stolicami, palicami in drugim orodjem in je na nekaterih krajih prišlo do manjših spopadov s policijo. En politični podčastnik je bil huje poškodovan. Policiji se je posebej potisniti demonstrante nazaj in jih povsem oddaljiti od senatorskega posloja. Demonstracije so se potem še pozno noč nadaljevale.

Zadnji dnevi glasovalne propagande v Avstriji

Hitler v Salzburgu in Linzu, Hess na Dunaju — Velike priprave za jutrišnje dunajske svečanosti — Navodila avstrijskih in bavarskih katoliških škofov

Salzburg, 7. aprila. AA. Kancelar Hitler je danes dopoldne svečano otvoril dole na veliki avstrijski avtomobilski cesti pri Salzburgu blizu Salzburga. K svečanosti se je zbralo okoli 30.000 ljudi.

Linz, 7. aprila. Dr. Danes popoldne je kancelar Hitler prispel na svoji avstrijski turneji v Linz. Na kolodvorju je bil svečano sprejet. Med gostim spairjem občinstva, ki mu je prispel navdušene ovacije, se je pogajal najprej v hotel, od tam pa v tvorčico lokomotiv, kjer je govoril pred zbranim delavstvom. Zvečer je bila po mestu sijajna baklada.

Dunaj, 7. aprila. Dr. Hitlerjev namestnik minister von Hess je danes dopoldne prispel na Dunaj. Takoj po prihodu se je podal na grobove padlih avstrijskih narodnih socialistov in položil na nje krasne vence. Popoldne je govoril na velikem delavskem zborovanju na Dunaju.

Snoči sta na Dunaju govorila Alfred Rosenberg in državni namestnik za Bavarsko general Epp.

Tehnična dela za nedeljski plebiscit so v glavnem že zaključena. Za glasovalno propagando so v zadnjih dneh angažirali tudi vse uglednejše osebnosti iz političnih, kulturnih in gospodarskih krogov bivše Avstrije. Dan za dnem izhajajo v listih njihove posebne izjave, v katerih se izražajo za ljudsko potrditev priključka Avstrije k Nemčiji.

Na stotine in stotine delavcev je zaposlenih na Dunaju pri opleševanju delih nekdanje avstrijske prestolnice. Na mnogih krajih postavljajo slavoloke. Na vseh javnih zgradbah, bankah, gledališčih in drugod nameščajo girlande. Po kinih predvajajo propagandne filme, ki naj ljudstvu pokažejo, kako je treba glasovati in zakaj je treba pri tem glasovanju reči za Hitlerja »da«.

Dr. Bureček je vpejal novo diplomu, ki jih bodo dobile v Avstrije one občine, ki bodo stoodstotno glasovale na dan plebiscita. Diploma bo ostala v arhivih teh občin.

Wels, 7. aprila. AA. DNB. Minister Darre je imel večer svoj prvi govor na avstrijskem ozemlju v tukajšnji telovadni dvorani. Govoril je večinoma pred kmeti in izjavil, da govori vsemu avstrijskemu kmečkemu stanu. Ne misli odvzeti avstrijskemu kmetu njegovih individualnih lastnosti in navad. Toda židovstvo je treba čim prej izključiti iz prehrane naroda. Darre je zaključil svoj govor z besedami, da bodo vsi zakoni v novi pokrajini rajha izvedeni tako, da ne bodo strogi za avstrijske kmete.

Molitve za Hitlerja

Dunaj, 7. aprila. Dunajski cerkveni list objavlja naslednja navodila katoliškemu vernikom: »Dne 10. aprila bo v glasovanju potrjena dne 13. marca tega leta od vodje in kancelarja Hitlerja izvedena priključitev Avstrije k Nemčiji. Za nobenega Avstrijca ni danes vprašanje, temveč povsem razumljiva stvar, da bo v skladu z navodili po božji milosti postavljenih cerkvenih voditeljev rekel svoj »da«. S tem »da« pa so seveda združene dolžnosti: 1. poslušnost novi posvetni oblasti; 2. zvesto sodelovanje na izgradnji naše velike nemške domovine; 3. ohranitev našega katolištva tudi v novem položaju; 4. dnevna molitev za velikonemški

rajh in njegovega voditelja Hitlerja, da bo njegovo delo blagoslovljeno od Boga.«

Augsburg, 7. aprila. AA. Skofijski ordinarijat je objavil, da so bavarski škofi ukazali katoliškim duhovnikom, da naj po vseh katoliških cerkvah zvone vsi zvonovi v soboto zvečer dne 9. aprila ob priliki manifestacije na Dunaju. Tako so se bavarski škofje izrekli za svetovnozdgovinski pomen 10. aprila in svečano povabili svoje vernike, da naj molijo za blagostanje nemškega rajha in srečo svojega vodje, kakor tudi za srečno in mirno sodelovanje med cerkvijo in državo.

Hitler obišče papeža

London, 7. aprila. b. Poročila iz Rima zatrjujejo, da bo nemški kancelar Hitler ob svojem obisku v Rimu prihodnji mesec skoraj gotovo posetil tudi papeža, ker se je po informacijah iz Vatikana po Linzterjevem obisku pri papežu razmerje med Vatikanom in tretjim rajhom zelo izboljšalo.

Glasovanje Nemcev v Angliji

London, 7. aprila. AA. DNB. Državni tajnik v zunanem ministrstvu Buttler je včeraj izjavil v spodnji zbornici, da nima ničesar proti temu, da Nemci, ki žive v Angliji, dne 10. aprila glasujejo na lažji izven angleških teritorialnih voda. O tem je bilo nemško veleposlanstvo v Londonu že obveščeno.

Mednarodna komisija za avstrijske begunce

London, 7. aprila. AA. Angleški zunanji minister lord Halifax je izročil danes veleposlaniku Združenih ameriških držav Canadyju memorandum kot odgovor na predlog, ki ga je ameriška vlada pred nedavnim poslala britanski vladi in nekaterim drugim vladam. Po tem predlogu naj bi se ustanovila mednarodna komisija, ki naj bi se bavila z usodo avstrijskih političnih beguncem. Angleški odgovor pravi, da angleška vlada želi sodelovati pri ureditvi tega predloga, kolikor ji bo to le mogoče. V britanskih diplomatskih krogih trdijo, da je USA še 15 drugim vladam poslala ta predlog in da so vse te vlade ameriški predlog tudi sprejele.

Prošnje za angleško državljanstvo

London, 7. aprila. AA. Po nedavnih vesteh, da sta Konrad Veidt in Paul Zimmer prošila za angleško državljanstvo, zdaj sporočajo, da so za angleško državljanstvo zaprosile tudi avstrijska princesa Matilda Windiechgrätz, Marija Plesch, članica dunajske opere, bivša baronija Horwat in nekatere druge.

Tudi Amerika je že priznala priključitev

Washington, 7. aprila. AA. Vlada USA je poslala vladi nemškega rajha noto, v kateri priznava priključitev Avstrije k nemškemu rajhu. Ko odide z Dunaja ameriški poslanik, bo ameriška vlada poslala nemško vlado, da se na Dunaju ustanovi generalni konzulat.

Beležke

Konferenca jugoslovenskih škofov

Iz Zagreba poročajo, da se bo dne 3. maja sestala letošnja konferenca jugoslovenskih katoliških škofov. Posvetovanja bodo trajala več dni in bodo obravnavala vse zadeve, ki se tičejo katoliške cerkve v Jugoslaviji. Po konferenci bo baje objavljena posebna poslanica katoliškim vernikom v naši državi. Posvetovanja bodo tudi to pot v Zagrebu in jim bo prvi predsedoval novi zagrebški nadškof dr. Stepinac.

Prihodnja seja združene opozicije bo v Zagrebu

Kakor napovedujejo zagrebški listi, se bo že prihodnji teden vnovič sestala delovni odbor združene opozicije, ki je te dni zasedal v Beogradu. Sedaj se bo sestal v Zagrebu pod vodstvom dr. Mačka. Na seji bodo definitivno sklepali o zadevah, ki so jih obravnavali na beograjskem sestanku. Razpravljali bodo tudi o bližajočih se skupščinskih volitvah, ki bodo letošnje jeseni ali prihodnjoprog spomladi, ker v maju 1939 že potече poslovna doba sedanje skupščine.

Demokracija in narodno edinstvo

Na seji nekvalifikacijskega pododpora JRZ v Beogradu je govoril tudi bivši minister Djura Janković, eden glavnih ideologov stranke. Izjavil je da se »narodno in državno edinstvo v demokratskem režimu ne moreta dobro čuvati, ako ni stranke, ki obsega vso državo. Tako stranko imamo . . . Mi smo demokratični, kjer demokracija ne more škoditi narodu, nismo pa in tudi ne bomo demokratični, kjer bi to škodovalo interesom državne celote in narodnega edinstva. Mnogi, ki danes govore o demokraciji, pozabljajo, da je po vojni nastopil čas, ki izjavi reforme na vseh področjih javnega življenja, tudi na političnem.«

Slabo mnenje imajo o sebi

Pred dnevi smo v informaciji svojim čitateljem zabeležili, kakšne znake imajo odnosno se nameravajo imeti slovenski pristaši JRZ. Včerajšnji »Slovenec« je zaradi tega na nas zelo hud ter pravi, da hočemo »s takimi puhlimi namigavanji in podlimi spletkami dokazati separatizem Slovencev in njihovo politično nezanesljivo zaveznitvo.«

Reči moramo, da nas je slovenčevski očitek osupnil. Svoje informacije smo vendar črpali direktno iz njihovih lastnih glasil, kaj imajo gospodje pri »Slovenecu« o svojih listih res tako slabo mnenje, da mislijo, da jih »zven« Slovencev nihče ne bere in da izve širša javnost o njihovem pisanju šele iz »Jutra«? Sicer se pa res da iz tega pisanja »služpati, da tako mislijo.

»Slovenec« potem še napada dr. Kramerja, kakor da bi bil on kriv njegovih različnih značk. Kar se tiče dostojnosti, je pa stvar ta, da so vse »Jutrove« beležke pisane tako dostojno in stvarno in tako v skladu z resnico in pravico, da se jih niti dr. Kramerju, niti nikomur drugemu ni treba sramovati. V tem se ravno »Jutro« bistveno razlikuje od »Slovenca«.

Tako piše »Slovenski gospodar«

Mariborski »Slovenski gospodar«, štajersko podeželsko glasilo JRZ, razpravlja popolnoma v skladu s svojo moralno o demokraciji. Povzpel se je celo do naslednjih stavkov: »Ako bi zaprli vse denunciantne v Sloveniji, bi redkokateri jnsar ostal na svobodi. JNS vrši denunciantstvo kot politično obrt, ki se je gojila kot veleobrat v dobi JNS diktature in ki obratuje še tudi danes, kakor dokazuje jnsarsko pisanje in govorjenje.«

Res, tako piše »Slovenski gospodar«, ki izhaja že nekaj desetletij in je torej izhajal tudi pred vojno in med vojno.

Zahvala Čauševićevemu bratu

»Hrvatski dnevnik« je objavil zahvalo Small-Hakija Čauševića, brata umrlega bivšega verskega poglavarja jugoslovenskih muslimanov Džemaludina Čauševića. Brat se zahvaljuje časopisju Jugoslavije, posebno hrvatskemu, za simpatično pisanje ob boleznih in smrti bivšega reis ul uleme Nato med drugim pravi:

»Posebno zahvalo sem dožal g. dr. Vladku Mačku, vodji vsega hrvatskega naroda ki je večkrat telefonično povprašal za zdravje mojega velikega brata ter mu izkazal še posebno pažnjo s tem, da je postal na pobor svojega odposlanca g. prof. Hakija Hadžića.«

Tansko jezero in Nil

Znani nemški publicist Emil Ludwig je nedavno napisal zanimivo knjigo o Nilu, glavni reki Egipta. V knjigi razpravlja tudi o odvisnosti Nila od abesinskega Tanskega jezera o kateri je bilo za časa abesinske vojne toliko govora. Takrat se je namreč trdilo, da dobiva Nil večji del svoje vode iz tega jezera in da zato lahko gospodar jezera prikljče nad Egipt nedogledno katastrofo, ako vodo iz jezera napelje v drugo smer. Emil Ludwig dokazuje, da je to mnenje gola pravilica. Sklicuje se pri tem na sodbe angleških hidrotehničnih strokovnjakov, ki že desetletja študirajo vse probleme, ki so v zvezi z Nilom. Po njihovih ugotovitvah niti ena dvajsetina vode, ki se pretaka po reki Nilu, ne prihaja iz Tanskega jezera. Skoraj vso vodo dovajajo Nilu reke in potoki iz planinskega predela Sudana, ki je v angleški oblasti. Po vsem tem prihaja Ludwig do zaključka, da Tansko jezero, ki je danes v italijanski posesti, ne igra nobene važne vloge v odnošjih med Anglijo in Italijo.

Eden predlagan za Nobelovo mirovno nagrado

Bukarešta 7. aprila. b. Filozofsko fakulteta univerze v Iaşiu je sklenila predlagati bivšega angleškega zunanje ministra Edena za Nobelovo mirovno nagrado za L. 1938.

Zunanjepolitični cilji nove rumunske vlade

Zveza s Francijo, zvestoba Mali antanti in Balkanski zvezi so temelji rumunske zunanje politike

Bukarešta, 7. aprila. h. Danes je sprejel zunanji minister Comnen Petrescu novinarje ter jim je podal naslednjo izjavo:

Rumunska vlada bo nadaljevala, kakor je naglasila že neposredno po prevzemu oblasti, tradicionalno smer rumunske zunanje politike. Ko sledim modrim zgledom svojih prednikov, smatram za svoj najvišji cilj ohranitev miru in nedotakljivost naših mej. V to svrhu si bom prizadeval poglobiti naša zaveznitva in prijateljske odnose, istočasno pa bom skušal navezati dobre odnose z vsemi, zlasti pa s sosednimi državami. Zveze Rumunije v okviru Male antante in Balkanske zveze so najčvrstejša jamstva za ohranitev miru v tem delu Evrope.

Mala antanta predstavlja tako s političnega kakor z gospodarskega stališča živ organizem in je njena vrednost že tako preizkušena, da jo danes lahko smatramo za ključ evropskega mira. Zavedajoč se tega pomena Male antante, bo rumunska vlada ta najvažnejši instrument miru tudi v bodoče najskrbneje čuvala. Kot zastopnik Rumunije na konferenci Balkanske zveze v Ankaru sem pričel sodelovanje s tovariši iz zavezniških držav, ki odpira najlepše upe v bodočnost. Ta skupina je za nas vedno večjega pomena, zlasti, kolikor gre za ureditve njenih regionalnih prizadevanj za balkansko pobratimstvo. V tem pogledu bo Balkanska zveza vedno lahko računala z vso podporo rumunske vlade.

Naša vlada je že dosegla tesno in prijateljsko sodelovanje s Poljsko in si bom prizadeval, da to sodelovanje še poglobim. Ponosen sem na to, da sem svojetasno sodeloval s pobudniki poljsko-rumunskega pakta. Trdno sem odločen ostati zvest temu mirovnemu idealu.

S Francijo nas veže prijateljska pogodba, ki pa jo še bolj krepi povezanost našega naroda z velikim francoskim narodom. Rumunija smatra prijateljstvo Fran-

cije za bistven pogoj regionalne varnosti. Za svojo najvažnejšo nalogo smatram poglobitev odnosov z Anglijo, zlasti na vseh poljih mednarodnega udejstvovanja, da tako tudi Rumunija najbolje priporome k okrepljeni mirovni ideal in mednarodnega sodelovanja.

Dolgoletno udejstvovanje v Berlinu mi je dalo priliko, da se podrobno seznanim z našimi odnosi z Nemčijo. Prizadeval si bom, da se ti odnosi še nadalje razvijajo v duhu prijateljstva. Posebno pozornost bom posvečal našim gospodarskim in kulturnim odnosom z Nemčijo, ki so zaradi zemljepisne lege obeh držav povsem naravni.

Naši odnosi s Italijo slone na naši sorodnosti, na mnogih skupnih spominih, ki vežejo oba naša latinska naroda. Imel sem čast spoznati g. Mussolinija in njegova čustva do nas. Lahko trdim, da so ta čustva povsem v skladu s čustvovanjem našega naroda in da je že samo to jamstvo za ohranitev in okrepitev starega in neporušenega prijateljstva.

Kar se tiče Rusije, je Rumunija odločena z vso pristranostjo nadaljevati dobre sosedstvene odnose, ki obstajajo med obojema državama. Želja Rumunije je, da bi tudi z Madžarsko in Bolgarijo, ki sta neposredni sosedi Rumunije, zavladalo prijateljsko razmerje. Prizadeval si bom doseči pristrane odnose na ta način, da bomo v prijateljskem duhu reševali vse spore in odstranjali težkoče, ki še obstoje med nami.

Društvo narodov bo gotovo pravilno ocenilo prizadevanje Rumunije, ki je trdno odločena podpirati vsako mednarodno akcijo, ki ima za cilj ohranitev in uvrstitev miru. Rumunija se bo strogo čuvala vsakega vmešavanja v notranje zadeve drugih držav, prav tako pa pod nobenim pogojem ne bo dopuščala nobenega vmešavanja v svoje notranje zadeve.

Dvojni umor in samomor v beograjski odvetniški pisarni

Beograd, 7. aprila. p. V Beogradu se je davi v pisarni odvetnika Svetislava Marića pripetila tragedija, katere žrtve so postali odvetnik sam, znani beograjski podjetnik Arandjel Petrović in njegov poslovni tovariš ter sorodnik Jovan Petrović.

Arandjel Petrović, ki je bil oženjen in očie petih otrok, je z revolverjem ustrelil odvetnika Svetislava Marića in Jovana Petrovića, proti katerima je oddal 5 strelcov, nato pa si je še šestu kroglu pognal še samemu sebi v glavo in je poškodbi v nekaj trenutkih podlegel. O vzrokih dvojnega umora in samomora je bilo mogoče zvedeti

le to, da je šlo za kupčijo, v kateri je Arandjel Petrović zalozil že mnogo svojega denarja, iz katere pa sta ga hotela odvetnik in njegov kompanjon izločiti in mu povzročiti veliko škodo. Po Beogradu govorijo, da sta ga že ponovno izgrala in spravila skoraj na beraško palico. Vsekakor so morali biti razlogi, ki so Arandjel Petroviću narekovali to dejanje, izredno resni. Neposrednih prič dogodka ni bilo. V sosedni sobi je bil v času, ko so padli strelci odvetniški pripravnik Peter Nikolić, ki ve povedati le toliko, da je šlo pri omenjeni kupčiji za več ko 400.000 din.

Kraljica na krstni slavi »Srbske majke«

Beograd, 7. aprila. p. Nj. Vel. kraljica Marija in Nj. Vis. kneginja Olga sta danes prisostvovali krstni slavi humanitarnega društva »Srbska majka.«

Namestnik Stanković na beograjski razstavi

Beograd, 7. aprila. AA. Danes ob 9. dopoldne je obiskal italijansko umetniško razstavo kraljev namestnik dr. Radenko Stanković. Pred muzejem kneza Pavla sta ga sprejela ravnatelj muzeja dr. Milan Kašanin in kustos muzeja dr. Miodrag Grbić.

Po likvidaciji dunajskega poslanstva

Beograd, 7. aprila. AA. S kraljevim ukazom je imenovan dosedanj jugoslovenski poslanik na Dunaju g. Lazarević za poslanika v Bruslju, Svetnik zunanje ministrstva g. Milan Konstantinović pa je imenovan za generalnega konzula na Dunaju.

Dva nova podbana

Beograd, 3. aprila. p. Za pomočnika bana dunavske banovine je imenovan dosedanj pomočnik bana moravske banovine Vladimir Jevtić, za pomočnika bana moravske banovine pa bivši pomočnik bana Janjiće Krasojević.

Medparlamentarna unija

Beograd, 7. aprila. p. Sredi meseca bo odpotovala v Nico posebna delegacija našega narodnega predstavništva, ki se bo udeležila zasedanja ožjega odbora interparlamentarne unije Ožji odbor unije bo sestavljal program in določil referate za glavno skuščino unije ki bo meseca septembra v Londonu. Naša delegacija za sejo v Nici bo štela 25 senatorjev in poslancev, vodil pa jo bo predsednik narodne skupščine Stevan Čirić.

Zasedanje mednarodnega urada za delo

Beograd, 7. aprila. p. Ob koncu meseca se bo sestal v Ženevi ožji odbor mednarodnega urada za delo. Našo vlado bo zastopal minister za socialno politiko Dražiša Cvetković. Na tem zasedanju bodo dolžili delovni program širšega odbora vseh oškov urada, ki se bodo sestali v Londonu meseca maja.

Zasedanje gospodarskega sveta Balkanske zveze

Carigrad, 7. aprila. AA. V Carigrad so prispel delegacije Balkanske zveze, da sodelujejo na posvetovanjih gospodarskega sveta in Balkanske zveze. Konferenco gospodarskega sveta je v Jildiz slovesno otvoril minister Sibir Saradžolu kot zastopnik turškega zunanje ministrstva, ki je odpotoval na uradni obisk v Egipt.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Negrinova vlada se bo preselila iz Barcelone

Zaradi kritičnega položaja na fronti je bilo proglašeno v Barceloni obsedno stanje

Barcelona, 7. aprila. o. Položaj v Kataloniji je čimdalje bolj kočljiv. Vlada je odredila celo vrsto posebnih ukrepov, da bi se ustavila Francova ofenziva, obenem pa v zaledju zaščiti mir in red. V Barceloni je bilo proglašeno obsedno stanje. Vse hiše in lokali morajo biti zaprti že ob 21. Uro pozneje se nihče več ne sme pojaviti na cesti, ako nima posebnega dovoljenja Barcelonski krogi menijo, da so bili ti ukrepi potrebni zaradi tega, da se ne bi nacionalistični in nezadovoljni elementi v Barceloni uprli, za kar se jim je sedaj ponudila prilika, ker je vande od postaja pretečen del policijskih napadalnih oddelkov na fronti.

Zaradi kritičnega položaja na katalonski fronti je Negrinova vlada snoči tudi sklenila da se čim prej odseli iz Barcelone v Valencijo ali pa v Alicante odnočno Cartageno. V gotovem primeru bi prišla v pošev tudi Murcia. Ta mesta so sedaj še najbolj oddaljena od posameznih front. Sklep vlade kaže na to, da je za odgovorne republikanske kroge katalonska usoda takorekoč že zapečatena. Preselitvi vlade iz Barcelone v kakšno drugo špansko mesto so se uprli le nekateri ekstremni člani režima, ki so menili, da bi skrajno slabo vplivala na moralno vojske in vseh prebivalstva.

Kakor se je sedaj zvedelo, je moral Prieto zato podati ostavko kot vojni minister, ker je zahteval pogajanja z premirje s Francos.

Republikanske protiofenzive na vseh frontah

Barcelona, 7. aprila. b. Republikanske čete nudijo sovražniku na vseh frontah odločni odpor. Zadnjih 48 ur francoski niso mogli doseči notnega važnejšega uspeha. Ražen na katalonski fronti so republikanske čete na vseh ostalih frontah prešle v ofenzivo. General Franco je bil zlasti na guadalajarsko fronto prisiljen poslati oblačena. Republikanska vojska se bojuje z veliko energijo tudi pri Tortosi so republikanci pričeli protiofenzivo in so zavzeli več važnih postojank dočim je prodiranje francovcem v tem obseku že od včeraj docela ustavljeno. Madrid, 7. aprila. AA. Na gvadalajarskem bojišču sovornu od Cifuentesa so republikanske čete zadnja dva dneva utrfile svoje postojanke posebno pri LasYviersasu, Else-

tiu Abanides in Sostodoños. Včeraj so Francove čete po daljših pripravah svojega topništva na desnem krilu omenjenega bojišča izvršile protinapad. Pri tem so jih podpirala letala in tanki. Pri vasi La Nava so se republikanske čete morale nekoliko umakniti v stran.

Cete republikanske vlade so podvezle iniciativno za vojne operacije tudi na ekstremno durskem bojišču ob meji pokrajni Caleres, in Toledo. Po pripravah topništva so prodirle proti zahodu in so dospеле hitro do Villar del Pedroso in Caras Calera. Francove čete so se umaknile v bližnje vasi, v katerih so sedaj obkoljene. In jih obstranjuje republikansko topništvo. Republikanske čete so na svojem pohodu prispele do Navatrasiere ter nadaljujejo prodiranje na desnem krilu v smeri proti severu in sicer proti Puente del Arzo, ki so ga nacionalisti že morali izprazniti.

Francija vztraja pri politiki nevmešavanja

Pariz, 7. aprila. o. Francoska vlada je na noto španske vlade, v kateri je zahtevala takojšnjo pomoč in opustitev politike nevmešavanja, odgovorila, da odločno vztraja pri politiki nevmešavanja ne glede na usodo Katalonije. O tem sta se francosko in angleško zunanje ministrstvo posebej sporazumela. Kakor kaže, bo jutri na enak način odgovorila na špansko noto tudi angleška vlada.

Posvetovanja v Kremliju

Pariz, 7. aprila. o. Po poročilih iz Moskve so bila zadnje dni v Kremliju važna posvetovanja o usodi republikanske Španije in o položaju ljudske fronte v Franciji. Kakor zatrjujejo, bosta ruska poslanika v Parizu in Londonu odstavljena ter pozvana na odgovor. Po zadnjih spremembah v vladi se je ustanovil v Moskvi tudi poseben »novi« triumvirat, v katerem so Stalin, Molotov in Kaganovič.

Tihotapstvo zlata iz Rumunije

Bukarešta, 7. aprila. o. V zvezi s tihotapstvom afero poročajo listi, da je bilo iztihotapljenih nad 200 milijonov zlatih lejev v tujino.